Referendumului unional — un „NU” categoric!

În privința referendumului unional de la 17 martie era clar ca bună ziua: «Tighina va participa la el, Proteagailovka — de asemenea, iar Varnița — nu (ambele sate sînt unități administrative ale orașului). La Tighina duminică n-au fost organizate adunări ale oamenilor muncii, întîlniri cu deputații de la diferite niveluri, unde majoritatea orășenilor și-ar expune opiniile cu privire la referendumul unional. La Varnița a avut loc o asemenea adunare. Și președintele executivului sătesc, Aurel P. Cuconescu, raportorul, și toți ceilalți, care au luat cuvîntul pe marginea lui, au declarat «Nu, referendumului unional!», «Susținem președintele Republicii, Mircea Snegur!», «Susținem Guvernul!».

Cu alte cuvinte, orice manifestație politică ar organiza Sovietul orășenesc Bender, nu este susținută la Varnița. Și orice inițiativă s-ar naște în această suburbie, nu este susținută la Tighina. Și această confruntare dintre orășeni și săteni continuă de vreun an și jumătate, de cînd au avut loc grevele politice la Tighina în legătură cu declararea statalității limbii moldovenești.

Lupta ba se aprinde, ba se potolește și mocnește, dar nu încetează nicidecum, complicînd și mai mult încordata situație social-politică din localitate. Îmi amintesc de perioada alegerilor în sovietul suprem al așa-numitei republici nistrene, cînd orașul a fost blocat de jur-împrejur, chipurile, pentru a evita un eventual atac din afară. Drujinarii cu vergi metalice și drapelul roșu stăteau de veghe și la granița cu satul Varnița. Dincolo în cîmp, la vreo cîțiva metri, — alt perete de drujinari... dar aceștia cu tricolorul, gata să-și apere pămîntul natal. Atunci totuși n-a fost evitată o ciocnire între drujinari, dar spre fericire fără consecințe grave.

În prezent situația iarăși se agravează în legătură cu referendumul unional. Varnița și-a ales demult calea renașterii naționale, calea suveranității depline a Republicii Moldova și susține întru totul politica promovată de Parlament și Guvern. Orașul ocupă o altă poziție.

«SINDROMUL VARNIȚA»

Situația o tensionează și mai mult presa locală. În ajunul sărbătorii de 8 martie ziarul orășenesc a publicat corespondența «Varnițkii sindrom» la rubrica «Kto esti kto», unde președintelui executivului Sovietului sătesc Varnița, A. P. Cuconescu, i se impune îndeplinirea hotărîrii sesiunii a 11-ea a Sovietului orășenesc Bender cu privire la crearea circumscripției electorale pe teritoriul satului, pentru a participa la referendumul unional. Totodată, el este avertizat, că «v sluceaie neprovedenia dannoi raboti i okazania prepeatstvia svobodnomu voleiziavleniiu grajdan, materiali budut napravleni v narodnîi sud». Iată așa, nici mai mult, nici mai puțin.

Despre acest ziar cu o linie vădit antinațională, antimoldovenească și chiar antiumană, cînd e vorba de tratarea problemelor relațiilor interetnice, s-a subliniat și la această adunare. Un exemplu înfiorător la această temă aș putea numi și publicația «Ostrov scorbi» de la 5 martie curent, în care s-a ajuns pînă la aceea ca să se provoace ciocnirea chiar și a copiilor orfani de diferite naționalități de la școala internat din oraș, să-i facă de *nimic pe pedagogii de acolo în* fața unui întreg oraș doar pentru aceea că instituția este condusă de un moldovean cu poziție proprie, ce diferă de cea a conducerii din oraș.

N-a răspuns la nici una din aceste întrebări președintele Sovietului orășenesc Bender, Ghimn Feodorovici Pologov, care a dorit să participe la această adunare din Varnița. Nu l-au ajuns, probabil, forțe (s-a referit mai mult la problemele de economie), căci a fost atacat de vorbitori în mod neparlamentar, întrerupt. Nu l-am invidiat în acele clipe. Emoții au fost multe, dar cînd ele prevalează, rațiunii îi rămîne mai puțin loc.

Mi s-a părut foarte obosit și domnul Cuconescu, căci această hărțuială dintre oraș și sat nu mai are capăt. De cîte ori a fost înjosit și dumnealui la sesiunile Sovietului orășenesc, alte manifestări și chiar dat afară din sală. Stau și mă întreb: oare n-a fost împrumutat de această dată scenariul, metoda de a bate adversarul de la oraș la sat? Căci n-a trecut nici un an de la Marea Adunare Națională, organizată în deplasare la Varnița, cînd Ghimn Feodorovici a dansat hora împreună cu sătenii. Oare a înțeles dumnealui de această dată că răul naște rău, că numai binele naște bine?! A înțeles oare că confruntarea în continuare dintre Tighina și Varnița n-are șorți de izbîndă?!

La această adunare n-am ajuns la timp, căci cu o oră și ceva înainte de începerea ei au fost contramandate toate cursele care duc la Varnița. S-a procedat astfel, după cîte înțeleg eu, ca să nu mai nimerească la adunare și alți doritori din oraș, care au fost lipsiți de această posibilitate, ca să fie localizat «sindromul Varnița». Cîte blestemuri am auzit în acest timp la stație din partea oamenilor simpli, care, pur și simplu, nu puteau ajunge pe la casele lor. Noroc că ne-au «intrat» în situație taxiștii particulari, e clar că pentru... bani-gheață.

Conform deciziei executivului Sovietului sătesc Varnița din februarie curent, zilele acestea, dacă nu va primi un răspuns oficial de la autoritățile din oraș, va închide drumul principal din sat, ce duce în zonă industrială de nord a Tighinei. Motivul e că Sovietul orășenesc s-a angajat încă anul trecut să repare drumul, transformat în gropi de circulația intensă a transportului auto, dar nu s-a ținut de cuvînt nici pînă acum. Situația nu poate să nu alarmeze.

Discordia, după cum vedem, continuă...

Tatiana ROTARU,
corespondentul nostru.

LA CON

Opțiune pentru lanț.
Un lanț
la un țăruș de neclintit
ca centru al rotundei li
al larg asiguratei liber
din cuibul strîmtei cuș
Apoi dozate mîngîieri
pentru dezvăț — să nu
să-i uiți pe lupi,
adică pe strămoșii tăi s
cu totul,
iar urletul, lătratul,
colții-n rînjet
și furia — fie-ți tot ma
să-ți lași în confortabil
apatic pus pe labe
și să-ți primești ciolanu
sau picioru-n coaste
drept recompensă ori p
Tu, nouă specie a involu
îți dormi cîinescul tău
cu fața lui de javră
jigărit-umană.

DECIZII OPUSE

Diametral opuse s-au dovedit a fi deciziile adoptate de către adunările cetățenilor din localitățile raionului Basarabeasca duminica trecută, la care s-a pus în discuție atitudinea față de referendumul impus de Moscova pentru 17 martie curent.

Dacă în satele cu populație moldovenească — Abaclia, Bașcalia, Carabetovca, Iordanovca, Sadaclia oamenii s-au pronunțat categoric împotriva acestui act anticonstituțional, apoi ucrainenii, bulgarii, găgăuzii și alți vorbitori de limbă rusă din centrul raional, din satele Avdarma, Cioc Maidan, Chiriet-Lunga, Troițcoe n-au încuviințat hotărîrea Parlamentului Republicii.

Pentru mulți locuitori din raion rămîne a fi neînțeleasă poziția lui Eugen Beico, președintele Sovietului raional de deputați ai poporului, membru al biroului C.R. de partid. În fața a 320 de locuitori din orășelul Basarabeasca dumnealui a spus că în calitate de persoană oficială nu poate chema alegătorii la referendum, dar ca om, ca cetățean — poftim.

Și mai departe a mers Vasilii Articov, secretarul al doilea al comitetului raional de partid, care a făcut un apel deschis către populația adultă a Sovietului sătesc Iserlia de a nu respecta legile Republicii și de a participa la referendumul din 17 martie.

Dacă mai adăugăm că ultima plenară a C.R. al P.C.M. a cerut de la comuniștii raionului să procedeze la fel, atunci devine clar cine sînt de fapt organizatorii în raionul nostru a manifestației din 17 martie.

Evident, oamenii de bună credință se opun acestor acțiuni nelegitime. Bunăoară, s-a purces la ieșirea în masă din rîndurile partidului a comuniștilor de naționalitate băștinașă. Numai sîmbăta trecută au abandonat P.C.U.S.-ul 47 de foști comuniști din satul Abaclia. La o adunare de partid din satul Carabetovca aceeași decizie au luat-o încă 20 de oameni.

Într-o declarație adoptată cu această ocazie se comdamnă politica antinațională a partidului și se face o chemare către toți comuniștii din raion și din întreaga republică de a le urma exemplul și de a părăsi rîndurile P.C.U.S. Pe aceleași poziții se află și mulți comuniști din satele Iordanovca, Sadaclia, din orășelul Basarabeasca. Printre ei este și autorul acestor rînduri, care la 12 martie a scris o cerere de abandonare a partidului.

Ion CIUMEICA.

CA IMPI

Două circumstanțe m
să resping referendumu
pentru 17 martie curen
ma: pentru a aproba cev
buie neapărat să știi ce
mă prin sine acel ceva
sîntem chemați să ne
măm atitudinea față d
toarea Uniune înnoită. I
ne poate spune acum
seamnă Uniune înnoită
te suverane. De aceea
der, că referendumul u
e o încercare de a obți
timp de la republici con
mîntul și prin interr
acestui consimțămînt să
puse în continuare ideil
trului asupra Uniunii. I
fel, dreptul de a alege d
îi revine nu republici
Centrului.

A doua: conservatism
ferendumului recurge d